

Internationella dagen för modersmål 21 februari

En skola för alla - Flerspråkigt digitalt lärande gör skolan begriplig för alla

Möjligheten att gå i skolan på sitt modersmål är ingen självklarhet, men forskning visar att användningen av sitt modersmål spelar en viktig roll för lärandet. Snart är det dags att fira internationella modersmålsdagen! Syftet med dagen är att främja språkligt mångfald och påminna människor om deras rätt att tala och skriva på sitt modersmål. Unesco instiftade internationella dagen för modersmål redan 1990 och dagen firas årligen den 21 februari.

Enligt den finska grundlagen har alla som bor i Finland rätt att behålla och utveckla sitt eget språk och sin kultur. Enligt grunderna i läroplanen för grundläggande utbildning, ska eleverna dessutom kunna använda alla sina språkliga resurser - det vill säga alla språk de kan, för att lära sig.

"I praktiken innebär det till exempel att eleverna kan på en biologilektion diskutera matsmältningens vägar med en klasskompis på arabiska, om det är det starkaste språket för båda eleverna" förklarar universitetsläraren och forskaren Jenni Alisaari från Åbo Akademi. Jenni Alisaari framhåller också vikten av att eleverna bl.a. kan läsa faktatexter eller att se filmer på sitt modersmål och skolspråket; att kombinera elevens starkaste språk som stöttning i inläringen av både det nya språket och faktakunskaper. Detta kan till exempel göras via Binogi där det finns möjlighet att titta på en film på ett språk och se undertexten på ett annat.

Jenni Alisaari arbetar som universitetslärare på fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier, vid Åbo Akademi. Hon fungerar även som forskare vid INVEST-forskningscentralen, Turun Yliopisto. Alisaaris forskningsintressen handlar om flerspråkighet och flerspråkiga elevers lärande och undervisning. Foto: Petra Kumpulainen

"Läraren själv behöver inte kunna alla språk som hens elever behärskar - det viktigaste är att skapa utrymme för ett transspråkande och att ge information om att det är viktigt att kunna använda olika språk i lärandet. På så sätt ges eleverna möjlighet att utveckla sina språkkunskaper och ämnesinnehåll parallellt, samtidigt som elevernas flerspråkiga identitet och självkänsla stärks." säger Jenni Alisaari.

Binogi och Språkprojektet har i samarbete med forskare fått en bekräftelse på hur positivt och förstärkande flerspråkighet är. Jenni Alisaari berättar att flera forskningsresultat runt om i världen visar att användningen av det egna

modersmålet i lärandet stärker inläringen av både undervisningsspråket i skolan och lärandeinnehållet. Transspråkande bidrar även till att skapa ett interkulturellt förhållningssätt i klassrummet som skapar möjlighet till förståelse och samlevnad i ett mångfaldssamhälle.